

ЧУДОМИР СТАНЧО-БАРАБАНЧО

Част 10 от „Делидимови одумки“

chitanka.info

Тъй му думат хлапетиите, дето си нямат *обноски* и домашно възпитание, ама човекът си е от фамилия. Дядо му, поп Павли, е служил в долната черкова едно време, челяден бил, *възможен* и почит му пазели енорияшите. Само че малко заеквал. Пелтек бил, и преди да рече думата, значи, каже няколко пъти ме... ме... ме и тогава я оправи. Като споменавал една неделя умрелите на прьнос в черквата, и започнал, както му е редът: „Промени господ усопших раб твоих ме... ме... ме... Рада, ме... ме... Пена, ме... ме... Цана... ме-Цана“ — и направил покойната чорбаджи Руйова дъщеря Цана на Мецана. По неволност станало това нещо и без задна мисъл, ама като кипнал чорбаджи Руйо:

— Бре, рекъл, аз тоя кешишин ще го науча кон боб яде ли и котка оцет пие ли! Ще му дам, рекъл, да разбере, в моята къща мечки ли се раждат, или люде достойни и за почит. Стъпил на крак, та по Ески Загра, по Филибе при владиката — докато го не аргосал, не го оставил. Както му е редът, в такива почетни и възможни фамилии, като поп Павлевата, винаги се ражда по един майчин и бащин от нашата категория, който прояда и пропива състоянието, събирано от деди. Такъв бил Коста Станчовият баща. Прахосал той поповото имане до минимум и на стари години, помня го, държеше една скара пред Чолаковата кръчма, отвън под сушината. Печеше там шишчета, кебапчета, дробчета, далачета, момици, опашки и тям подобни и каквото изчукваше, изпукваше си го индивидуално. Вкъщи нищо не донасяше и затова Станчо си остана нефелит и мършав.

Като се напиеше старикът, седне до стената и мига на парцали, без да мръдне с крак или ръка, сякаш го е ударила електрика.

Кирчо Сърайлията един ден ми го сочи и дума:

— Чудя се, кай, батьовото, и се мая, от каква материя му е душицата на тоя човек. А бе една стиска корем, дето е речено, пък как побира толкова вино в него. Колкото старее, дума, по пие и откак му изпадаха зъбите, устата му, види се, се разшириха и погълцателният му дебит се увеличи.

Умря си седнал зад скарата до стената. Тогава Станчо постъпи в музиката, ама беше малък и влачеше само големия тъпан с количка и държеше нотите, когато свиреха. После, като порасна и му се зачете службата, напусна музиката, поскита, поскита празен, постъпи барабанчик в общината и там си е и до ден-днешен. Инак е лют като

арнаутин, ама нито пие като баща си, нито пък заеква като дяда си попа. Труди се човекът, мъчи се стар род да прослави и загубено имане да възвърне, та три служби изпълнява: барабанчик, значи, старши метач и младши пожарникар, ама нали заплатата е все една. Не се излиза на глава.

Ако мете, да речем, на житния пазар и чуе камбанката припряно да заудря на пожар, поспре се малко, колкото за ориентировка, и тича с метлата на местопроизшествието. Бие ли барабан пък и чуе тревогата, прекъсва по средата и бегом пак напосоки. Но понеже барабанът му се петлее из краката, щом изгори къщата, и той точ в точ пристига. Пък и каква полза да стигне навреме, когато или червото ще е скъсано, или вода няма да има и имотното състояние си изгаря винаги на своеволие. Наскоро се беше запалила на Въля Бъркалото плевнята. Хукна се пожарната, стигна с малки изключения, значи, и спира точно пред таблата, дето пише „пожарен кран“, ама нали таблата си е на място, а крана го няма абсолютно. Бре, тук кран, там кран, засипали пътя с чакъл и той останал в неизвестност отдолу. Копаха, ринаха, обърнаха пътя на гробище и едва на другия ден след пожара го намериха. Та за Станча беше думата. Приносник е, къщовен е и всяка събота носи в къщи я шкембе, я крачка или, да речем, кокал за супа, ама с една жена го е сподобил господ — не ти е работа! Няма никакво споразумение вкъщи. Лошотията ѝ за две махли стига и все иска, все недоволна.

— То, брате, кай, не мяза ни на холера, ни на испанска треска. И без национална гордост, дума. Не ще да яде ни тиквички, ни бакла, ни чеснов лук, а като рекла маслини, кашкавал!...

— Напусни я, думам му на шега.

— Как да я напусна бе, Димчо, като и аз не съм цвете за мирисане. Зная я, не че не я познавам. От момиче ми е известна, ама тъй мислих, инак мислих, па си рекох: „Дето ще горим две къщи, да си съберем лошотиите, че една да гори само.“

Умен е Станчо, философически гледа на въпросите. Природата му е такава. Мъкне си теглото и си гледа работата. Един живот нали е, все ще се изкара някак.

Откак се е пролет пукнала и зацъфтяха гюловете, през ден, през два викаше по мегданите къщите си с байраци да кичат гражданите и гости да посрещат. Сега, като настъпи време за жетва, гостите се изчезнаха до един и той обърна старата песен пак. Пердаши барабана и

вика ту държавни данъци да плащаме, ту водно право, ту пъдарщина, смет, пътна повинност и прочие, та не му остава време ни метла да похване, ни изгоряла къща да иде да види своевременно. Толкоз!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.